

több kerületét meghódítják a kormánypart-
jára; de hogy azt megtehessék, szükségesnek
állították az amúgy is öreg főispánnak
eltávolítását, mert jól tudják, hogy ez
körtökben nem tud, de nem is akar.

Mind ezek, a hajszá legelőt viselő fon-
dorlatok, csakhamar tudomásomra jutottak,
mert hiszen ma már semmi sem marad tí-
tokban és a miniszterelnök, ki különben nem
barátom, mert hát ha nem is 75, de közel
74 éves derekam nem szokott a hajlongás-
hoz és nem is fog soha úgy látszik, sok évig
habozott eltávolításom felett; de végre e-
lejezén félkört a belügyminiszterium vezetője,
Orszay báró, magához Pestre. Éppen nem
voltam meglepve, a midőn a miniszter azon
kezde, hogy amúgy is nem sokára szándé-
kozom visszalépni s mert ezen mozgalmas
időkben a szolgálat koromnál fogva bizo-
nyosan csak terhemre volna, a kormány ama
ohajt tudatta, hogy följelentésemet magam
kérelmezem.

Érre én kijelentettem, hogy önként le-
mondani nem fogok, mondván, hogy a mi-
niszterelnöknek meg van a törvényes joga
a főispánok följelentését javaslatba hozni
a felségemnél; ám tegye, kénytelen leszek ma-
gamat ennek alávetni. Alig egy pár nappal
rá megtörtént följelentésem. Még föl sem lep-
tettem a kormány leiratát olvasva és máris
megindult ama bizonyos urak részéről a
hajszá és épen az említett járásnak fő-
szolgabírátja a legpéhekedőbb fenyegetések-
kel rá akarják kényszeríteni, hogy egy másik
járással cseréljenek. Így állapotok vannak
már most és csak természet, hogy olya-
nabbak lesznek ezentúl és ennek tisztán a
megye közönsége az oka; okai kevés kivé-
telül önként is, kik itt vannak, nagyrészt
maga a tisztikar, engem azonban ez sem
lep meg.

Elmondhatom, hogy én e megye minden
tagjának többet adtam, mint a mennyit
jogosan várhattam. A mint bucsúrátomban
is jeleztem, alig van valaki, a kinek szemé-
lyes barátságát és lényeges szolgálatot
nem tettem. A tisztikar felel, nem voltam
e igazságos, gyakran elnéző, atyai ha-
rátluk? Hány van köztük, a ki nekem kö-
szönlhető állást, sőt újjal mutathatók egye-
sre, kiket épen ama bizonyos urak elbrud-
dobtak volna ki, ha én engedem. Kérdem
meg tehát a megye közönsége, kérdezze
a tisztikar: vajjon viszonyozta-e jószágomat,
nyújtotta-e csak azt is, a mit adni köte-
lessége lett volna. Épen azért ismétlem, köz-
sónnel fogodom az alispán urakat és ide fá-
radott barátaink bucsuzását, de a megye
közönségének bucsuüdvözlését konvencionális
szokások, üres ceremóniák tekintem, mely-
ket csak azért nem mulasztott el, mert az
illetem legprimitívabb fogalmainak megsértése
nélkül nem tehethe. Tehát csakis mint ilyent
fogodom el és hasonlóképp viszonzom.

A főispán élis szavai roppant kinos
benyomást gyakoroltak a küldöttségre, de
különösen a küldöttség egyes tagjaira, kiket
a célzás ért.

A város közönségének bucsuja.

Keddén Péc sz. kir. város küldöttsége
tisztelget Peczelnél, hogy kifejezzék
küldetésüktől való szeretetét és jóágómat,
a küldöttség szónoka Aidinger János kir. ta-
nácsos polgármester volt, ki érzékeny és
megható szép beszédben bucsuzott el a város
közönsége nevében az öreg főispántól.

A nagy jelentőségű s annyira jellemző
beszédet nemkülönbölhetjük, mert az bizonyos
okoknál fogva — elveszett.

(Verba volant, scripta manent!)

Aidinger szavaira rövidke szünet után
válaszolt a volt főispán.

Tisztelt Uram! Megbecsültanak, ha a
megindulásban könnyen találók szava-
kat, hogy illően viszonyoztam Péc város köz-
önségének bácsuüdvözlését, melyet önök
uraim hoztak meg, melynek ő nagysága a
polgármester oly ékes szavakban adott ki-
fejezését. Ő Nagysága általam nagybecsült
barátságába mártotta ugyan esését, de túl-
szerepekéntes volna, ha mindazt, a mit rólam
főrsólni szives volt, magamtól elhárítanám.
Igenis el merem én is mondani, hogy e vá-
ros jólétét, érdekét, anyagi és szellemi ha-
ladását senki jobban szívén nem hordozta,
mint én. El merem mondani azt is, hogy a

municipális intézmények ápolása, fejlesztés-
e volt politikai pályám főtevékése, mert erős
meggyőződésem, hogy önkormányzat nélkül
szabadság nem is létezhet, és hogy a mu-
nicipális intézmények igen beleillenek a
parlamentis kormányzat keretébe. És e meg-
győződést fényesen igazolja a városban szer-
zett 10 éves tapasztalásom. Szabad szü-
rtelmis, higgadt vitakozás, a közügyek és
a város java iránti élénk érdeklődés jellemzi
közgyűléseinket, a tisztikar egy ügy, mint a
bizottságnak minden tagja átérezte polgári
kötelességének fontosságát és politikai érettsé-
gének oly jelet adta folytonosan, minők-
kel ritka polgárság dicsekedhetik. Volt idő,
midőn a tanácskozásokba még belevetült a
politikai pártverseny, de önök segítyél-
vel rég ki lett küszöböve, és ma már ez
sem zavarja többé a közigazgatás rendezé-
sét. Örömmel léptem tehát mindig a
gyűlés termébe, mert minden arcról vas-
akarat, szívélyes jóindulat sugárzott felém,
mert szabad férfiakat találkoztam, kik tar-
tózkodás nélkül nyilvánították véleményü-
ket, de egyuttal bizalommal és méltány-
lással fogadták mindig szavaimat még akkor
is, midőn azokkal egyet nem értek. Ezzel
vitták ki maguk irányában tiszteletmet és
becsülésemet, ez tette állásomat kellemes-
sé, könnyűvé. Büszke voltam, hogy szabad ö-
nézetű férfiak főnöke lehetek, ám teljék kedve
bármikinek szolgáljék fölött uralkodni, utáltam
egész a szolgát épügy mint a kényurat,
eddig multamat hazudtolnam meg, ha ily
szerepre tudnék vágyódni. Könnyű volt hi-
vatalkodásom is, oly polgármester mellett,
a ki minden részlet ismeri a közigazgatás-
nak, kinek pártatlan szorgalma, munkás-
sága mindenki előtt ismeretes, ki oly buzgó
hívem örökösök a város érdekei fölött oly tiszta
hívem mellett, melynek minden tagja híven,
huzgón teljesítte kötelességét, a felügyelet
kötelessége sehol nehéz nem volt.

És ez uraim, nem üres szó, hanem tény,
hiszen csakis egy politikailag teljesen érett
testülettel történhetett, hogy a mint polgár-
mester ur is említé, tíz év alatt még csak
a rendre utasításnak szükségét sem fordult
elő és a tisztikar működésének legjobb bi-
zonyítéká, hogy egyes intéseken kívül az egész
idő alatt egyetlen egyszer sem állott be.

És most uraim, midőn önöktől végképp
elbucszom, távolról sem akarom hinni, hogy
helyem pótolható ne lenne. Nagy baj volna
a közügyekre, ha egyáltalán midőn bármely
tényező kidől a sorokból, azt legálább is
olyannal vagy jobbal pótolni ne lehetne, hi-
zem és óhajtom is, hogy utódom meg fog
felelni a személyhez kötött várakozásnak és
ha önök bizalmát szerencsés lesz megnyerni,
nem is kétfelm, hogy bőven ki fogja tülni
az irt, melyet távozásom okoz. Egyben
azonban, biztosítom önöket uraim, fölülmuli
senki sem fog, és ez a barátság, szeretet,
tisztelő és nagybecsülés, melyet önök irá-
nyában érkek és mely érzet utolsó lelhellé-
temig soha elhagyni nem fog. — Midőn tehát
önöknél ismétlem meleg köszönetem mondom
ezen üdvözléért, kérem legyenek szivesek
eről a tisztelt város közgyűlést értesíteni,
a melyhez azonban még nem ez az utolsó
szavam, miután kötelességemnek tartom le-
vében is Isten hozzádot mondani a város
közönségének. Isten áldja meg önöket!

A fáklyás-zene.

A hírlapok egy részének kezdeménye-
zésére a lelkes ifjúságok egyetértőleg elhatá-
rozottatott, hogy fáklyás-zénelv tisztelik
meg Peczelnél. Az elhatározást tett követte,
Keddén délután 1 1/2 órakor tartott meg az
értekezlet, már 3 órakor kiűn voltak az
utazárokok a falragasok, melyben a
rendezősek a fáklyászenetben való részve-
telre szólítja föl a polgárságot. Gyűlékez-
helyül a „Héfejelelem"-hezczimzett vendéglő
volt kijelölve.

Este 7 1/2 órakor már sirű csoportokban
hullámoztak a nép a Széchenyi téren és a fő-
utczában. 8 órakor a volt városi zenekar,
kiegészítve 16 tagra, rázendítette a „Rá-
köczy"-s a Széchenyi-téren le, a főutczán
át óriási nagy közönség kíséretében a „Hé-
fejelelem"-e elvonult. Utánna a „Koroná-
tól Jónás János zenekara indult meg s
szintén a „Hé fejelelem"-hez ment. Itt
kiosztották a fáklyákat és lobogókat s az-

— Oh én számár! Hiszen hivatalt akar-
tam mondani, nem pedig karaktért.
Hanem párbaj azért nem lett a sér-
tésből!

E szerencsétlen szereplés azért korán-
sem hittette le kedvét a szónoklatról és mi-
kor Balászy jeles ügyvédet választották meg
képviselelnek, ismét ő volt a vézérzónák.

Balászy tudvalevőleg Róza Sándor vé-
dője volt s neki köszönhethe, hogy halálra
nem itelték.

A mi főkortesünk aztán ezt vette be-
szédjének kiinduló pontjánál és szavait a
következőképen kezdte:

— Nagy hazánkia! Megválasztottunk,
mert azt gondoltuk, hogy te, ki oly orszá-
gok gazemberéért, mint Róza Sándor oly so-
kat tettél, — mennyyel többet teszél ér-
tünk, mint választóidért!

Az öreg Balászy aztán csakugyan töb-
bet érték — kisébb gaemberekért —
mint Róza Sándorért.

Hanem a nemes polgárok összeröfentek
a második baklóversre, hol őket országos rab-
lókhoz hasonlították és nem engedték többé
főkortesnek, hogy nyilvánosan szónokoljon!

Lehet, hogy a benne rekedt hazafiás
dikéioi élték meg, mert bizony már ő is
kint van a hideg földben, szomorú fűzfák
árcykában s a milyen dühös kortes volt
ideleht, hogy ott fönt is régi mesterségét
folytatja. En az hiszem!

T.

tán újra megzdülett a zene és megindult az
impozáns menet, mely mintegy nyolcz
ezer főre felelt, szakadatlanul éljenzeve
Peczelnél.

A főispán lakása elé érve megállapod-
tak s Bolgár Kálmán ügyvéd, városi bizott-
sági tag üdvözölte.

Méltóságos urunk!
Mélyen tisztelt hazafi!
Midőn a fáklyák fényénél városunk la-
kócsainak ezreit, polgárságát és ifjúságát itt
egybegyűléve látod, nemes szivednek érznie
kell, hogy bennünket azon hála, szeretet,
nagybecsülés és őszinte ragaszkodás hozott
ide, melylyel e város közönsége irányában
mindenkor viselkedtet; kifejezést adandó elő-
ször megfájdalom, mely mindnyájunkat el-
fogott akkor, midőn felmentésednek híre
való ténnyel vált. E hü ragaszkodás ad
gyenge szavaimnak is erőt, mert érdemeidet
elismerni hazafiúi kötelesség, s ez elől ki-
térni senkinek sem lehet.

Ha a közpályán szereplőt leszlítja a
küzdetről a megmáshatatlannal vézget, a
hálás nemzet igyekszik leróni elismerését
és bábrálla tetézni az érdemet. Vajmi rit-
kán történik ez azonban már az életben s
főleg akkor, ha a közpályá embere leteszi
kezebő a hatalmat.

De ha mégis megtörténik, mily lélek-
emelő jelensége ez a hazafiúi érzelmelem,
mily fenséges nyilatkozása a polgárság há-
lája és köszönetének. Kimondhatatlanul jól
esik az annak, ki a polgári érnyt megju-
talomra tudja, de bizonyára annak is, kit e
megjutalmazás ér.

Es ime te tanuja, osztályrészesed vagy
munkos általános és pártatlan elismerésének,
vinket hazafiúi érdemednek dícsőségé, atyai
kormányzatodnak méltánylása, a személyed
iránti hártatlan tisztelet és szeretet hoz-
zott ide.

Nem tüntetés a mi jóvetésünk, hiszen
alkotmányos országban a hazafiúi érdem
mellet tüntetni nem is kell, hanem oly annyira
átérzi városunk egész közönsége följelenté-
sednek nagy horderejét, s azt, hogy a be-
nünket összekötő káposcs csak egy pillantra
is megszaktat, hogy szívüktől őszintöz-
tetve lelkesedéssel mintegy varázs útjére
szükségessé érezte Isten szabad ege alatt
is nyilvánosan bizonyosságot tenni arról, hogy
te, ki bölcs vezérünk éss atyánk valál, sze-
retetünk és tiszteletünk otzlatlanul bírod
továbbra is, hogy hozzád mindenkor hívek
leszünk.

De midőn főispáni tisztéd nagy érdemei
iránt nyilatkozok az elismerés, azon egyenes
lelkületűt, tühéltlen jellemet, a szabad szó
és szabad vélemény iránti tiszteletét, melyet
tanusított, nem éne vissza soha magas
állásod hatalmával, temen kell hangoztat
munka azt is, hogy megelégszünk a rendit-
hetlenül nagy hazánknak, szabadságharcunk
egyik hőcsének a fellélegesítés előbarozá-
sának, a jog- és vallásegényesség hívének,
nemzetünk szellemi és anyagi fejlődése nagy
munkájában egyik vezér emberének is szól.

Neveld mindenkor multunk nagyjai kö-
zött fog emléttetni, vitézségedet a történe-
lem örökíti meg, melynek lapján szabadság-
harcunk egyik legdicsőbb mozzanata.

Valaminet nagy eszméket és a szab-
ság érzetét előlmi nem lehet, mert utat törnek
azok maguknak bármely akadályokan, boru
és sütségsen át — így nagy embernek a
haza és a közügy szolgálatában tett érde-
meket elhomályosítani nem lehet, mert a
nemzet kebeléből, polgárainak szivéből a hála
érzete kihálali soha meg fog.

Adja a gondviselés, hogy még soká
igen soká élvezd polgártársaink szeretetét
és tiszteletét, enged reményleni, hogy neved
a politika és közügyek terén, hazánk
nagy kérdéseiben újra és ismét találkozzunk,
őveze ama dícsőséggel, mely multadat fé-
nyessé tette.

Adja a Mindenható, hogy mindnyájban
együtt érezze, és egyetértéssel munkálkod-
junk szeretett hazánk jóvóltára, fölvirágoz-
tatására.

Es ti polgártársaim, ti minden szépért,
jóért lelkösölő ifjúsági! vegyetek példát e
nagy hazafi fényes multján és sokat hányat-
tól életén és ne szünetek meg soha min-
denütt és mindenben hazánk dícsőségére,
nemzetünk fölvirágoztatására törekedni, így
lesztek csak megjutalmazva az ünnepeit férfi
érdemei.

Eljen Peczelnél Micsi!

Erre Peczelnél követezőleg válaszolt:
Nagybecsült gyűlekezet!

Mélyen meghatva ezen nagyszerű óvá-
csiók által, állók most önök előtt! Utolsó
jelenete ez azon szívélyes bucsúnak, mely ma
reggel a képviselő testület tisztelése által
kezdett vette. Ez az utolsó föllobbanása a
kialvó fáklyának, ez a hosszas együttlét
rokonszenves bucsuja.

Ha tanui lettek volna önök a városi
képviselettestület tisztelőségének, úgy látták
volna, hány ősbecsavarodottnak szemében
ragyogtak azt a szeretet könyvei. Önök
azonban nem elégedtek meg, hogy érzelmeiket
csak a város polgármestere közölte ve-
lem, önök eljöttek mind, és én biztosítottam
önöket, hogy ezen perczeket életem legör-
vendetesebb és legszebb napjai közé számi-
tandom. Én annál nagyobb érdemre méltá-
totam önök demonstrációját, mert az ember
ki most önökhez beszél, többé szolgálatokat
senkinek sem tehet; megfosztva minden ma-
gas állástól, minden befolyás nélkül állók
most itt, mint egyszerű polgár, kitől önök
már semmi előnyöket nem várhatnak. Annál
inkább köszönöm e fényes kitüntetését. Önök
újlag bizonyították, hogy irántam való
benső érzelmeiket híven megörizték és mind-
ezektől látom, hogy önök nem osztják néze-
teiket azon ostoba, póhécskedő emberekkel,
kik személyem ellen törnek. Én soha sem
voltam önző, sohasem óhajtottam nagyságra
szert tenni.

En korlátolt határok közt mindig csak
biztos kezekkel e város jólétét igyekeztem
előmozdítani és megelégedtem, ha bensőleg
imádozt városom fölvirulását láthattam. En

mindig a szabad gondolatoknak és érzel-
meknek való előhozása és a véletlen hozta
magával, hogy épen 1848-ban e városnak
főterén egy hordóra állva báró Majthényi-
val hirdettem a szabadság és jogegyenlőség
szent eszméjét. És ezen elveimnek mindig
ura voltam, ezekhez hü maradtam. A sza-
badelválság, mely pusztán papíron létezik,
előttem gyűlöletes vala. Nos hát miután a
sors elszólit önk körül, azon meggyőző-
dést hordom keblemben, hogy Péc városát
szivemből jól megörizik. Bármily viszonyok
és körülmények közt én mindig Péc sz. kir.
város jólétét és fölvirágzását szivemből óhaj-
tom; csak akkor fogok nyugodtan sirba
szállani, ha szeretett városom ohajait is
teljesülve látom. Fogadják újlag közö-
nemet megjelenésükért!

Peczelnél szavait viharos eljenzés követte
s aztán folytonosan Peczelnél életve meg-
fordult s megindult a menet az iskola-utczán,
a séta ténél le, a Ferenczek utczáján át
vissza a Széchenyi-térre, hol a közönség
szétszóllott.

A tanitók és ügyvédek tisztelése.

Szerdán délelőtt a pécsi tanító-testület
tisztelget Peczelnél; pénteken délelőtt pedig
pécsi ügyvédi kamara. Mind a két testületet
a lehető legszívélyesebben fogadta Peczelnél
s az őszintész szívhezszóló hangján bu-
csuztak.

A város hangulata.

A héten egyébről sem igen beszéltek
Péc város polgárai, mint Peczelnél távozá-
sáról. Mindenütt a rokonszenv s tisztelet ki-
fejezése nyilvánul az agg férfiú iránt, ki
hazáját s nemzetét még mindig ifju szívvel
szereti s még mindig elég férfias tetőrtet
érez magában arra nézve, hogy a hazának
üdvére szolgálhasson.

A polgárság nagy többsége élénken
emeleti képviselővé való följelentését s a
mint értesültlen pártion külvilértekeztet fog
összehívattatni e czélból, hogy a Peczelnél elő-
gadjaja jelöltséget, ki fog kiáltatni Péc sz. kir.
város országgyűlési képviselő jelöltségé.

Az uszora-pör.

Érdekes uszorapert tárgyalta a pécsi kir. tör-
vénszék fenyítőbírócsága e hó 15-én. Mar-
telet működt. Eperjesy rendelkezési állapotba helye-
zett és Imrey polgári iskolai tanárak vádát
emeltek Horváth Imre volt főreáliskolai házfel-
ügyelő és Hofbauer János zálogintézeti vezé-
tő ellen, hogy ezek fölök az adott kölcsön-
pénz után túlságos kamatot szedtek. A
tárgyalás olyan dolgokat derített ki, melyek
a vádlók iránt a hallgatóság, valamint a
nagy közönség előtt is a megvetés érzetét
keltekkel föl. — Nevezett tanárok ugyanis
az időben Horváth Imrét felkérték, sőt rá
mintegy kényszerítőleg hatottak, hogy nekik
pénzt szerezzen, de minden áron. Horváth
kijelentette, hogy neki nem lévén pénze, ő
rendes kamatu pénzt nem szerezhet, erre
azt mondták, szerezzen bármí kamatra,
mivel nekik szükségük van pénzre, hogy a
végrehajtásokat kikerülhessék. Megkérték
arra is, hogy adósságaikat rendezze, Horváth
ezt meg is tette, többeket a zavarból me-
gmentet. — Martelet, francia-nyelvtanár,
ki főigazgatói felügyelőségén után sem
magának időt a magyar nyelv akkénti el-
sajjtítására, hogy helyesen beszélni és ma-
gyarozni tudjon, m. é. őszén Gerece tanár-
társával és egy másik egyhásmelőt előre tör-
tént megbeszélés után, Horváthot magához
hívtatta, míg ez megjött, Gerecezt és társát
a mellékszobába helyezte, hogy azok ott a
bűfényönytől kitért tábláján ajton láthat-
sák, hallhassák és feljegyezhesek, ami a
másik szobában történni fog. Aztán mustot
készített poharakba az asztalra, melyben
litolag valami bűtítő szer lehetett. Horváth
szívélyesen fogadta, leültette és a borral,
mint finom francia borral kínálta, ki
bár szabadkozott, hogy d. e. inni nem szok-
tolt, mintegy kényszerítette az itala; aköz-
ben pedig kérdéseket intézett hozzá, hogy
menyi pénzt szerzett már évek óta neki s
mennyi kamatot szedett tőle? s e kérdésekre
többnyire ő adta meg a feleletet is. Midőn
már eléggé kikérdözteknek hitte, adott jelre
a mellékszobába rejtett tanuk kijöttek, Ge-
rece jegezkézt kezében tartva, azzal fenye-
gette Horváthot, hogy most már saját val-
lomása szerint be lévén igazolva, hogy 6
év alatt Marteletől mintegy 559 frt kamat-
fülletet vett s így uszoravetséget követelt
el, ha a börtöntől szabadulni akar, úgy d.
u. 3 órára az összes váltókat és a fizetett
kamattübbletet meghozza, különben ellene
feljelentést tesznek. Horváth — 72 éves —
a d. e. szokatlan italtól elkábultva, képből
kikelve, sirva ment az igazgatóhoz panasz-
emelni s oly rosszul volt, hogy orvoshoz is
indult, azonban a levegón jobban lett. —
Mintogy a váltókat és pénzt el nem vitte,
a feljelentést megtették. — A tárgyalás be-
fejezte s a vád- és véd-beszédek után, a tör-
vénszék, melynek élnöke Szikszay János,
szavazó bírak: Dömötör Zsigá és Angyal Pál
váltak, — másnap az ítélet kihirdettetett.
Vádlottakat a törvénszék felmentette. Az
indokok körülbelül azok, melyek a védbe-
szédekben felhozattak.

Simonfy János ügyvéd védelme kö-
rülbelül a következőképen összpontosult: Az
1883. évi 25. t. cz-ben nincs hatá-
rozottan és szabatosan körülírva: mi a vál-
dó alkotó eleme az uszoravetségek, ott
csak egy elastikus körülírás van, mely a
bíró belátására bizza, annak egyes esetke-
ben, a fenntorgó körülményekhez és a tör-
vény intenziójának megfelelő magyarázatát
és alkalmazását. — A törvény intenziója, a
törvény indokolásából s azon körülmények-
ből, melyek a törvénynek így módon történt
hozatalára befolytak, következtetethető. A
törvényhozas egyrésztől: az újabb codifica-
tió ss tudomány állásán megmaradni óhaj-
ta, a közgazdaság modern fogalmának,
mely szerint a pénz is árucikk, nem akart
véteni; másrésztől: nem mellözhethe mégis
a mind hangosabban nyilvánuló követelme-

nyekkel szemben, egysesek által — külön-
ben az alsóbb néposztályok közt, ezek köny-
nyelműségének, tapasztalatlanságának és
szorultságának kizsákmánzolásával s tönkre-
tételükre nyereskedés czéljából, lelketlenül
űzött uszora elleni óvintézkedésekről hatá-
lyosan gondoskodni s azért alkotta meg ily
körülírással az uszoravetséget, vagy a bíró
esetről esetre, ezen mindkét kiválonomnak
szem előtt tartásával, még a törvény szavai
álla sem köve, hanem egyedül a kör-
dekre és közérkölségekre való tekintettel
állapíthassa meg ott, hol szükség az uszora
vetséget. — Ezek után áttér a részletes és
tárgyalás védelme s előadja: A panasz
és vád arra van alapítva, hogy I. r. vád-
lott két főrel és egy polgári iskolai tanár-
nak, állítólag havonként minden forint után
4 kr. fizetés mellett, váltóikra másoknál az
ő kérelmükre pénzt szerzett, illetvő, a neki
pénzszerezés végett átadott váltókat ily ka-
matfizetésre az ő beleegyezésükkel elhelyezte.
Ha ez így volna is, pedig nem egy van, me-
g akkor is: az uszoravetséget ismertettet
definíciója szerint, az uszoravetséget tény-
álladékat nem képezhetné. A törvény ugyanis
ily szó: „A ki másnak szorultságát, köny-
nyelműségét és tapasztalatlanságát felhasználja
olyan kikötések mellett hitelez, vagy ad
fizetési haszasztást, melyek a neki, vagy egy
hárdimának engedett túlságos mérvű elő-
nyök által, az adósnak, vagy a kezeselek
anyagi romlását előidézni, vagy fokozni al-
kalmassak, vagy stb., az uszora vetséget kö-
veti el stb.“ Amde a panaszok még csak
nem is állítják, hogy ő szorultságian let-
tek volna s hogy könnyelműek és tapaszta-
latlanok volnának és hogy ily tulajdonságok
felhasználásával jutottak volna kölcsönök.
— Hisz, ha ők ily sajátságokkal bírnának,
ogy alig tehető föl, hogy állami főrel és
polgári iskolában, a helyes tanítást és ok-
tatást igénylő ifjúság tanárai lehessenek s
mint ilyenek alkalmaztaszának, szorultság-
ban sem lehet, ki havonként rendes fizetés
élvez, melynek bizonyos része bizonyos fel-
halás tárgyát sem képezheti, anyagi romlá-
snak pedig sem előidézése, sem fokozása be-
nem következtetethet. És így egyike sino-
sok azon feltételeknek, melyek mindenegy-
kének együttléttel a törvény az uszoravetséget
tényálladéknak megállapításánál előírja. —
Előadja védő, hogy Martelet tanár, bip-
nyiték-szerkesztés czéljából folytatlyos módon járt
el. Ugyanis Gerece tanárval és egy másik
egyénnell értekezletet tartva, I. r. vádlottat
magához hívtatta, társait a mellékszobában
elrejtette, akkét, hogy azok mindent lát-
hassanak és feljegyezheszének. Pohárba bor-
késztett előre s abból I. r. vádlottat, sza-
badkozása ellenére is inni kényszerítette,
aközben a bortól elkábultoz fogós kérde-
éseket intézett melyekre inkább maga
felelt s midőn már eléggé kikérdözteknek
hitte, jelszóra baráti előjöttek, Gerece
ráfordott, hogy uszoras, amúrt be fogják
zárni, ha tehát a börtöntől megmenekülni akar,
akkor d. n. 3 óráig az összes váltókat hozza
vissza és a 6 év alatt 559 frtot tevő kamat-
tübbletet fizesse meg, különben teljelenést
tesz ellene E tanuk vállomása tehát, kik
Martelelt azért szövetkeztek, hogy adó-
ságaikról megmeneküljenek s még hozzá pénz-
hez is juthassanak, panaszok javára bizo-
nyítottok nem szolgálthatatván, a panaszok
és vádnak alapja nincs. — Kimutajta védő,
hogy vádlott nem is volt itelezojezo panasz-
oknak, hanem őt, mint iskolaszolgálat felhasz-
nálták adósságaik törlesztésére, rendezésére,
az tehát inkább szívességét tett velok, a mi-
ként azt a tárgyalás folyamán a tanuk be-
is igazolták. Kéri védenézét az uszora, va-
lamint a rágalomás vétsége alól felmenteni;
ellenben Martelet és Gerece tanárok ellen,
miután azok részről szarolás vétsége látszik
fenforgni, a bünvádi eljárást elrendelni.

lfj. Némethy József védbeszédében szintén
az uszoravetséget fejtegeti s mondja: Nem
az az uszora kritériuma, hogy a hitelező
8%-nál nagyobb kamat mellett adja a köl-
csönt, mert a törvény a kamat uszoras mérv-
ét sehol sem említi feltétlenül, hanem az,
hogy tekintet nélkül a kamat mérvére mivó
körülmények közt, mily egyéb feltétel-
mellet hitelez, vagy halaszt a hitelező. Ezen
érvelés példával is illusztrálja, s abból
azon levonást hozza ki: hogy kamat nél-
küli pénzel is lehet uszoráskodást elkö-
vetni, ha t. i. a többi kritériumok fennfor-
gnak.

Az uszoravetséget általános indokolásból
ismerhetjük meg — mondja a védő — a
törvényhozó akaratát, melylyel egyáltalán
nem czélzottott annak előlére, hogy a hite-
lező a hittel, 8%-ot meghaladó viszonzol-
gálat mellett nyujtani jogosítva ne legyen,
ha egyébként az adósan segítve van, vagy
legalább vagyoni romlásra elő nem idéz-
tetett. — Az uszora vétségek megállapítá-
sát a törvény a konkrét esetekben, a tör-
vényből vonandó helyes következtetés és
megkülömböztetés alapján, mindenkor a
bíróra bizza. Két egészen hasonló esetben,
hol csak az uszora vétséget megállapítani,
a másikkban pedig annak hiányát konstataáni.
Hofbauer János II. r. vádlott nem követ-
hetett el uszoráskodását azon 2—3 évvel
ellen, kiknek Horváth Imre kezén át, körül-
belül 220 frt. kölcsönt adott, bár a 24%-et
megűtő vagyoni előny mellett is; hisz ő ezen
embereknek sem szorultságát nem könyvny-
műségét, vagy tapasztalatlanságát nem ismerte,
velok nem is érintkezett.

Külömben is ezen adóssok a kvalifikáció
azon fókán állanak, a melynél fogva felőlök
azt, hogy szorultságba jöhettek, hogy
könnyelműek, vagy tapasztalatlanok lehe-
tének, feltételezni nem lehet. — De egy ré-
laltanának fizetése is — melyből végrehaj-
sillag is csak 800 frton felüli 1/2

(Ramazetter-féle) könyvnyomda és nyomtatványtár

Koller Lipót, Pécssett.

Ajánlja nagy raktárát körjegyzői s községi nyomtatványokból, ugyszintén egyházi és iskolai nyomtatványokat a legolcsóbb áron. Szállítás utánvét mellett naponta.

5 frtot meghaladó raktári rendelések bérmentesítettnek.

A gyomorban és altesti bántalmakban szenvedők menedéke.

Szabályozzák az emésztést, előmozdítják az anyagcsere és minden eddig ismert vertisztító szert fölműlnak hatásos közvelettsége által.

Kapható mindenütt a gyógyszerárakban Nagyban a gyógyszer- és ásványvíz üzletekben. Csak akkor valódi ha minden adag Lippmann védjegyét viseli.

Központi székhely: Lippmann Gyógyszertára Karlsbad. Kapható Pécssett, Baján, Eszéken, Kadarkoten, Karlovcán, Kaposváron, Szegszárdon, Tabon Tolján, Zomborban a gyógyszerárakban.

Olvasóink figyelmébe ajánljuk azon rendkívüli gyógyszeremlényt, mely Meissner gyógyszerész

tyukszem-tapasza

által (a m. kir. országos egészségügyi tanács által megvizsgálva) tyukszem, szemölcs, borkeményedés és daganatok ellen eléretett.

0. Pécssett 1887. január 19. Kérek az ön által hirdett tyukszemtapaszról. Kivánsi vagyok, vajjon az eddig minden gyógyszernek ellenálló tyukszememmel megszabadulok? Tisztelettel Med. Dr. Kiss György, kir. ar. védelmező kérem.

0. Pécssett 1887. február 12. . . . . Előz járultak kegyetlen fájdalmas tyukszemem. Önnek szere által emeltem. Honnan tisztelettel Kérem István ar. István.

Eskő, 1887. február 8. A tyukszemtapasz a fent ajánlatnak nem vált szögyénre; sőt mondhatom, hogy új eredményt tőle korántsem vártam, most a szor felének megtakarításával tyukszememmel megmentve vagyok. Honnan tisztelettel Kérem István ar. István.

Hakajvára, n. p. Buziás, 1887. február 5. Nem mulasztatom el, hogy halálközvetlen ki ne fejezzem a nemem kedvett Meissner-féle tyukszemtapaszért. Vagy s. v. s. hogy tyukszememmel ezek és ez idő alatt siker nélkül használtam mindenféle tyukszemtapaszt és kenőcsöket. Most azonban a Meissner-féle tyukszemtapasz hat napi használata után képek voltam egy tyukszememmel minden fájdalom nélkül elaltatottam. Tisztelettel Papovic E. Livius, állami tanító. — 1 frt 15 kr.

Erek Ujvár, 1887. január 29. Kuldjon utánvéttel a híres Meissner tyukszemtapaszról, melyet mind eddig dívenek. Mely tisztelettel Malinszky József.

Temesvár, 1888. február 12. — Szélvény 1 frt 15 kr. A hirdett doboz tyukszemtapaszért, mely minden varakozás nélkül, kitűnő, Reviczky Urb. m. k. pécszeti hivatalnok. — 87 22-8.

Pozsega, 1887. február 21. Szélvény 1 frt 15 kr. A tyukszemtapasz kitűnő szolgálatokat tett, küldöm az arat. Jovanovic A.

Székhelyednek naponként Meissner gyógyszerész központi raktárán által (Pécssett Mór utca) mely 1000 dl. us. és kir. aranyat fizor annak, ki bebizonyítani képes, hogy tenni nyilatkozatok bármelyike hamis, vagy keltőtt, avagy a fenti czég rokonaitól származó, kapható Pécssett Sipőcz István gyógyszerésznél.

A pécsi köszénbánya és gépgyár részvénytársulat

igazgatósága részéről közhirre tétetik, hogy az

1886. október 1. 1887. mar tius hó 7. terjedő fél évre

a mérleg a társulati pénztárban a szokott hivatalos órákban alólrottá betekinthető.

Pécs, 1887. április 19.

Blauhorn Lajos,

igazg. tag és pénztárnok.

A pécsi köszénbánya és gépgyár részvénytársulat

rendes közgyűlését

1887. évi ápril hó 28-án d. e. 10 órakor saját helyiségében tartandja, melyre a t. cz. részvényesek — figyelmeztetéssel az alapszabályok 24. §-ára — ezennel meghívattak.

Tárgysorozat:

- 1. Részvény átiratás. 2. Igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentés. 3. Osztalék iránti határozat. 4. Indítványok. Kelt, a pécsi köszénbánya és gépgyár részvénytársulat igazgatósága részéről 1887. évi martius 28-án tartott üléséből.

Koszits Szilárd, titkár.

A Pécssett király-utca 19. sz. a. levő és

76 év óta fennálló vasésszerszám-kereskedés

kedvező feltételek mellett eladó.

129 szám. b. v. 18 7.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a pécsvárad kir. járás-bírósg 756 p. 86. számu végzése által baranyamegye gyámpénztára végrehajtó javára, Ugródy Adolf szederkényi lakos ellen 191 frt 74 kr. tőke, ennek 1885 évi január hó 1. napjától számítandó 7% kamatai és eddig összesen 32 frt 22 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság legelőlt és 400 frtra becsült pejszörű ló, a vörös szőrű tehénből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek az 797. p. 887 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Szederkényben alperes lakásán leendő eszközésére 1887-ik év ápril hó 30 ik napjának deléltől 10 óraja határidőitl kitűztik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. § a értelmében a legelőlt igorének becsárán alul is eladtni fognak. Az elárverzendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. § ában megállapított feltételek szerint lesz kifizendő.

Kelt Pécsváradon, 1887. évi ápril hó 16. Gyimothy János, kir. bír. végrehajtó.

Hölgyeknek!

Parisi mell- és válltűző raktár kiténő saját készítmény Budapest, IV., Váci-utca 19-ik szám, Nemzeti szállódnak átellenben. A mellfűzőnek ára 450.550.6.8.12.15ft és feljebb. Leveleltem megrendelőseknek leírják, hogy az állás ruháderék után vett pontos continue-rekben készített a minden levonas nélküli meretekt küldeni. I. Egész hossz a mell- és hát körül a karok alatt véve. II. Egész bőség deréka. III. Egész osi potóság. IV. Hossz kar átni egész derék. V. Hossz az al a tüzőnek. Kérdőket képes árajánlatot kérek. Keifel és Társa.

A ki kétségben van a felett,

hogy a hírlapokban feldisort gyógyszerek közül melyiket használja betegsége ellen, az irjon egy levelezőlapot Richter kiadó-intezetnek Lipsebe s kerje a „Betegbarát” című roportot. E könyvecskében nemcsak a legjobbaknak bizonyult háziszerek vannak részletesen ismertetve, hanem betegségekéről szóló jelentések is olvashatók. E jelentések mutatják, hogy igen sok esetben egy egyszerű háziszert is elegendő arra, hogy meg a látszólag gyogyíthatatlan betegség is szerencsésen elhárítsanak. Ha a betegnek a megfelelő gyógyszer rendelkezésre áll, akkor még súlyos baj esetén is gyógyulás várható, s ez ököb egyik betegnek sem kellene a „Betegbarát” megrendelését elmulasztani. E figyelemreméltó könyvecske segélyével sokkal könnyebben választhatja meg a szükséges gyógyszert. A roport megküldése a megrendelőnek költsége nem kerül.

!! Háboru !! a nyakbántalmaknak és beteg tüdőnek! Az évek óta ismert s díjjal jutalmazott Egger-féle mellpasztillák sikeresen küzdenek köhögés, nyakbántalmak, rekedtség, tüdőhurut, és nehéz léleket ellen és kétségkínül a legbiztosabb szer mell- és nyakbántalmak ellen. Ezen kitűnő hatású mellpasztillák skatulyákban a 25 és 50 krert kaphatók Pécssett: Sipőcz István, Göbel Kálmán, Zsiga Lajos, Kovács Mihály és a Mizeriek gyógyszerárában; Eszéken: Davul Gyula, Dienes I. C. és Gobetzky F. gyógyszer.; Villányban: Csathó Gyula gyógyszer.

10 forint naponkénti biztos kereset mindenkinek elérhető a ki törvényszerűen kiállított részletlevelek eladásával állandó lak helyén foglalkozni akar. Kérdőzők-dések intézendők 106 FUCHS H. 10-1 váltóházhoz Budapest, Dorotya utca 9. szám.

Árverési hirdetményi kivonat. A siklósi kir. bírósg mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy Viszlai János és Társa nt. falusi lakos végrehajtónak Denke József vevő beremendi lakos végrehajtást szenvedő elleni 200 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében (a siklósi kir. járásbírósg területén lévő Nagy-Tót falu községben fekvő a nagy-tótfalusi 65. sz. tjkvben felvett 2/3. külteleknek, Denke Józsefet illető felét 498 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanra az 1887. évi május hó 17-ik napján d. e. 9 órakor Nagy-tót falu község házához tüzetik ki, megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fog. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át vagyis 49 frt 80 kr. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. § ában jelzett ártólyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. § ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervent átszolgáltatni. Kelt Siklóson 1887 évi február hó 2. án. A siklósi kir. bírósg mint telekkönyvi hatóság. Visy, kir. aljbíró.

Eddig még fölülmulhatlan a MAAGER W.-féle cs. kir. kizárólag szabadalmazott, valódi tiszta Csukamáj-olaj MAAGER VILMOSTÓL BÉCSBEN. Az orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és könnyen emészthetősége folytán gyermekeknek is ajánlható, mert a legtisztább, legjobbnak elismert szer: mell- s tüdőbajok, görvény, daganatok, kelesék, borkiütések, mirigybajok, gyengeség stb. ellen — egy üveg ára 1 frt — kapható gyári raktárban: Bécsben, Heumarkt 3. szam alatt, valamint az Osztrák-Magyar birodalom legtöbb és jobb nevű gyógyszerárában. Pécssett kapható: Balázs Odón, Kovács M. és Sipőcz István gyógyszerárában; Rev. Vilmos, Spitzer Sándor és pa kereskedésben. Dr. Mikolasek Károly-féle China-bor. Dr. Mikolasek Károly-féle vastartalmu China-bor. Dr. Mikolasek Károly-féle pepsin-bor. Dr. Mikolasek Károly-féle pepton-bor. Dr. Mikolasek Károly-féle rhubarbara-bor. A legjobb szer gyomor-gyengeségben, hideglelés, ideg-bántalmak s utóbetegségek ellen. Egy üveg ára 1 50. Kitűnő hatású azon betegségekben, melyek verszegénység, vagy rossz vértől származnak. Egy üveg ára 1 50. Rendkívüli szer mérges daganatok, a g omor lassu működés az ebből származó betegségek ellen. Egy üveg ára 1 50. A legbiztosabb szer a gyomor működésére nem ható szervek feloldásául. Egy üveg ára 1 50. A legjobb szer gyomor- és bél-katharus, valamint egyéb betegségek ellen. Egy üveg ára 1 50. Foraktár Ausztria s Magyarországra nézve (Galliczia és Bukovina kivételével) Maager Vilmosnál, Bécs, III. Heumarkt 3.

E öfizetésre való fölhívás „VERÉB JANKÓ” Pécsi képes élelzap április-juniusi negyedére. Gyöpre magyar! Gyüin a muszka! Hol a pisztó meg a puszka? Minden ember álljon elő, Czibil avagy népfölkelő . . . Ezer mondár és szürkánkó — Rádót fú Veréb Jankó! Ösze téns delegáció! Kell új prenumeráció! Szavazzál óh! dicső népem, A mint eddig, azonképen . . . Nem kell nekünk öt millió, Pár száz forint is elég jó! A ki magyar, az hozzánk áll, Hűségesen prenumerál, Mutat igaz magyar most, Leböki a másfél főrest, S ezzel három hóra vége — Biztositva lesz a béke! Veréb Jankó harmadik évfolyamának második negyedébe lép s mint eddig, ugy ezután is gazdag tartalommal és a legdiszesebb kiállításban jelenik meg. ELÖFIZETÉSI ÁR: Egy negyedévre 1 frt 50 kr. Az előfizetések legelőnyösebben posta-utalványon eszközölhetők s a lap czimével: Pécs, János-utca 8. sz. alá küldendők.

„MARGIT” GYÓGYFORRÁS, „MAGYAR SELTERS” Vegyelmezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gasdag, fölig kötött szensavtartalmu kiváló hatásnak bizonyult különösen a tífódnál, a hol a szabad szensav csökölőbb jelenléte m. góvja a beteg a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a fölig kötött szensav gazdag-sága a gyogyhatásu alkotórészeknek a beteg testrészeibe való gyors és biztos felvételét eszközöli. Ezen tulajdonságának köszönhető a Margit-forrás azon kiváló előnyé is, hogy a hol szabad szensavtartalomban erősebb ásvány-víznek, mint a seltersi-gleichenbergi, tífódnajokban, különösen tífódvérzéseknél már nem alkalmazható, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik. A tífódnajbetegnek kiemeltikus gyogyintézetében, különösen a leglátogatottabb Görbersdorferban, a Margit-víz otthonosá vált. — Orvosi t. kitélyeink Budapestben: Dr. Korányi, Dr. Gebhardt, Dr. Navrátil, Dr. Poór, Dr. Kéty, Dr. Barbás; Bécsben: Dr. Hamburger, Dr. Duschek stb. a legjobb eredményreil alkalmazzák a légző-, emésztő- és húgyszervek általános hurutos bántalmainál. Mint ivóvíz präservatív-gyógyszernek bizonyult legközelebb Triest-Fiumóban KOLERA megbetegedés ellen a „MARGIT” borral használva a legegészségesebb ital! Kizárólagos foraktár ÉDESKUTY L. m. kir. és szerb k. udv. ásvány-víz szállító, Budapest. Ugyszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglökben.

Máriaczei gyomorcseppek. Kitűnő hatású szer a gyomor minden betegségeiben. Védjegy Fölmulhatlan étvogyány, gyomorgyengeség, roz illatu léleket, fölvétetés, ásványu felbőffetés, köhika, gyomorhurut, gyomorézés, honok-és dara-kepedés, tul-ságos nyálka-kepedés, sárgaság, undor és hányás, fölfűtés, ha a gyomortól ered, gyomorgöres, székszorulás, a gyomornak ételek-kei és italoknál való túlterhelése, glikoták, lép-, máj- és aranyeres bántalmak esetében. Egy üveges ára használati utastással együtt 34 kr. Központi székhelyed Brady Károly gyógyszerész által Kremserben 307. (Moravorság). Kapható minden gyógyszerárban. Óvás! A valódi máriaczei gyomorcseppeket sokat hamisítják és utánozzák. A valódiság jeleül minden üvegnek piros, a fenti védjegyvel ellátott borítékba kell gyogyóve lennie és a minden üveghez mellékelte használati utastíson meg kell jegyezve lenni, hogy az Kremserben Gusek Henrik könyvnyomdájában nyomtatott.

Hirdetések előnyös áron felvételnek a kiadóhivatalban.